

Prohlášení

prvního sjezdu slowanského w Praze k národům ewropejským.

Sjezd slowanský w Praze jest příběh nový jak w Ewropě, tak i mezi Slowany samými. Po nejprw co nás jmenuje dějepis, sjeli jsme se rozptýlení audowé velikého kmene národů w hojném počtu z dalekých krajin, abychom poznajíc se mezi sebou zase co bratří, wzali w pokojnau poradu společné swé záležitosti. I dorozuměli jsme sobě netoliko krásným swým od osmdesáti millionůw mluweným jazykem, ale i sauzwučným tlukotem srdcí swých i stejností dušewních swých prospěchů. Prawda i přímst, kteréž wedly weškerá naše jednání, ustanowily nás na tom, abychom také před bohem i před swětem wyřkli, co sme chtěli a jakými zásadami sme w jednání tom se řídili.

Národowé romanští a germanští, druhdy slawní w Ewropě co mocní podmanitelé, pojistili od tisíciletí sílau meče swého netoliko státní swau neodwislost, ale uměli také wyhowěti všelijak swé chliwosti po panství. Státní umění jejich, zakládajíc se hlavně na práwu wětší síly, osobowalo swobodu toliko wyšším stawům, wládlo prostředkem privilegií, lidu pak neukládalo než samé powinnosti; teprw za nejnowější doby podařilo se moci weřejného miněni, rozléhajíc se co dech boží náhle po všech krajinách, zrušiti všecka pauta feudalismu a nawrátiti jednotliwci zase všude nepromlčitelná wěčná práwa člowěka i člowěčenstwa. Tomu naproti u Slowanů, kdežto swoboda od jakžiwa milowána byla tím wraucněji, čím méně jewila se u nich chliwost po panování a podmaňování, kdež tauha po neodwislosti wždy překázela utwoření jakékoli wyšší austřední moci, upadal během wěků kmen po kmenu w odwislost; politikau, která před očima swěta dáwno již jak sluší jest odsauzena, zbawen jest posléze i hrdinský národ Polanůw, našich ušlechtilých bratří, swé státní bytosti; celý veliký swět slowanský zdálo se že octnul se na wždy w porobě, jejížto pak ochotní slauhové neopomíjeli upírati jemu až i schopnost ke swobodě samu. A však i toto pošetilé domnění hyne konečně před slowem božím, mluwícím ohlasně k srdci každému w ohromných přewratech doby této; duch dosáhl konečně wítězství; kauzlo staré kletby zrušeno jest; stawba tisíciletá, kterauž stawěla i hájila síla surowá we spolku se lstí a potměšilostí, hoří se

před očima našima w sutiny; čerstwý duch žiwota, wanaucí po širých niwách, twoří nowé swěty; slowo swobodné, skutek swobodný staly se konečně prawdou. Tu powztýčiw i dlaho utištěný Slowan opět hlawy swé, plaší násilí od sebe a hlásí se mocným důrazem o staré swé dědictwí, o swobodu. Silný počtem, ještě silnější wůli swau a nowě nabytau bratrskau jednomyslností swých kmenů, zůstává nicméně wěren swé přirozené powaze i zásadám otců swých: nežádáť panství ani wyboje, ale žádá swobodu, jak pro sebe tak i pro každého, žádá aby všeobecně bez wýminky uznána byla co nejswětější práwo člowěka. Protož my Slowané zawrhujeme a w oškliwosti máme každé panství pauhé síly, stawící se zákonům w bok; zawrhujeme všecka privilegia i nadpráví, jakož i všeccky politické rozdily stawůw; žádáme bez wýminky rownost před zákonem i stejnau míru práv a powinností pro každého; kdežkoli mezi milliony i jeden porobek se rodí, tamf ještě prawé swobody neznají. Ano, swoboda, rownost a bratrstwí všech we státu žijících jest, jako před tisíciletím, tak i dnes zase heslem naším.

A však my netoliko pro jednotliwé osoby we státu pozdwihujeme hlasů swých a předkládáme žádosti swé. Neméně swatý, nežli člowěk we přirozeném swém práwu, jest nám i *národ* s auhrnkem dušewních jeho prospěchůw. Byť i dějepis přiřknul dokonalejší lidské wywinutí některým národům před jinými, wždy přece ukazuje, že schopnost k wywinowání se těchto jiných národů nikoli obmezena není. Příroda, neznajíc ani ušlechtilých ani neušlechtilých národů sama w sobě, nepowolala nižádného z nich ku panování nad druhým, aniž určila kterého k tomu, aby slaužil druhému za prostředek k jeho zwláštнім aučelům; stejné práwo všech k nejušlechtilější lidskosti jest zákon boží, jehožto žádný z nich bez trestu přestaupiti nesmí. Pohřichu však zdá se, že zákon takowý za našich dnů ještě ani u nejwzdělanějších národů není uznán a zachowáwán, jakby náleželo; čeho naproti jednotliwým osobám již dobrowolně se odřekli, wrchnosti totiž a poručnictwí, to ještě wždy osobují sobě naproti jednotliwým národům; přiřikají sobě panství we jménu swobody, neumějíce tuším děliti

jich od sebe wespolek. Takto zdrahá se swobodný Britan uznati Ira za auplně sobě rownorodého, tak vyhrožuje Němec mnohému kmenu slowanskému násilím, nebudeli chtítí pomoci ke stawbě politické welikosti Německa, tak neostýchá se Maďar osobowati sobě samojedinému práwo národnosti w Uhřích. My Slowané tupíme naprosto wšecky takowé pretensie, a zamítáme je tím důrazněji, čím neprávěji rauchem swobody se zastírají. A wšak wěrní jsauce přirozené powaze swé, a žádosti msty za minulé křiwdy k sobě nepřipauštějíce, podáváme bratrskau ruku wšem sausedním národům, kteří hotowi jsau zároveň nám uznáwati a skutečně hájiti auplnau rownopráwnost wšech národností, bez ohledu k politické moci a welikosti jejich.

Nápodobně haníme také a w oškliwosti máme onu politiku, která se opowazuje nakládati s zeměmi a národy jako se hmotau moci panownické poddanau, bráti, měnití a dělití je dle libosti a chuti, bez ohledu na kmen, jazyk, mrawy a náklonnosti národů, newšimajíc sobě jejich přirozeného spojení, jejich opráwněné samostatnosti. Surowá moc meče rozhodowala samojediná osud přemožených, do boje často ani nepřišlých, od nichž obyčejně jincho ani se nežádalo, než wojáků a peněz k upewnění moci násilné, a leda pokrytské lichocení se k násilníku.

Zakládajíc se na přeswědčení tom, že mohutný dušewní proud nynější doby požaduje nowé politické útwory, a stát, neli w nowých mezích, alespoň na nowých základech nowě stawěti se musí: učinili sme návrh císaři Rakauskému, pod jehožto wláduau konstituční u wětším počtu žijeme, aby stát jeho císařský proměnil se we spolek národů rownopráwných, jímžby k rozdílným těchto potřebám neměně nežli k jednotě mocnárství se prohlédalo. Spatřujeme w takowémto spolku spásu netoliko nás samých, alebrž i swobody, oswěty a lidskosti wůbec, a důwěřujeme se w ochotné přispění Ewropy k uskutečnění jeho. Na každý příběh jsme odhodláni, získati národnosti swé w Rakausích wšemi nám přístupnými prostředky plné uznání téhož práwa we státu, kteréhož národ německý a maďarský již požívá, spoléhajíc se při tom na mocnau podporu, která pro dobré práwo w každém opravdu swobodném srdci wře se prýštíwá.

Nepřátelům národnosti naší podařilo se póděsiti Ewropu strašidlem politického panslawismu, jenž prý hrozí záhubau wšemu, co kde pro swobodu, oswětu a lidskost získáno jest. My pak známe ono kauzelné slowo, které samojediné postačuje

k zaklení strašidla toho, a ku prospěchu swobody, oswěty a lidskosti nechceme se jím tajiti před národy tytých i hryzením vlastního swědomí znepokojenými: sloweť ono *sprawedliwost!* *sprawedliwost* i ke slowanskému národu wůbec i k utlačeným jeho wětwwem obzwláště. Němec chlubiwá se, že nad jiné národy schopen a nakloněn jest, uwažowati a ceniti *sprawedliwě* wšecky zwláští powahy jinonárodní: přejeme sobě a žádáme, aby mluwě o Slowanu nemohl w tom ze lži stihán býti. Pozdwihujeme rázně hlasů swých za nešťastné bratři naše Polany, jenž ošemetným násilím přiwedeni jsau o swau samostatnost; wyzýwajíc wlády, aby napravily konečně starý tento hřích, tuto kletbu, tížící dědičně na kabinetní politice jejich, spoléháme w tom na saucit celé Ewropy. Protestujeme také proti libowolnému trhání zemí, jakowěž za těchto dnů zwláště w Poznańsku prowěsti se chce; očekáwáme od wlády Pruské i Saské, že upustí konečně od dosawadního systematického odnárodňowání Slowanůw w Lužici, w Poznani a w Prusku wýchodním i západním; žádáme od uherského ministerium, aby bez odkladu přestalo se užiwati prostředkůw nelidských a násilných proti slowanským kmenům w Uhřích, jmenowitě Srbům, Chorwatům, Slowákům a Rusinům, i aby práwa národní jim náležející co nejrychleji auplně pojištěna byla; i dáwáme konečně, že necitná politika nebude již dlawho překážeti slowanským bratřím našim w Turecku, aby mohli národnosti swé i státně howěti a cestau přirozenau ji rozwjěti. Kladauc tudíž slawný odpor proti skutkům tak nehodným, činíme to práwě z důwěry w dobročinné působení swobody. Swoboda učini národy, kteří posud panowali, *sprawedliwějšími*, a dá jim porozuměti, že křiwdy i pych nepřinášejí hanbu tomu, kdo je trpěti musí, alebrž tomu, kdo jich se dopauští.

Wystupujíc my co nejmladší, ač nikoli nejslabší, opět na politickém dějišti Ewropy, činíme tudíž návrh k obeslání wšeoobecného ewropejského sjezdu národů na wyjednávání wšech mezinárodních otázek; přeswědčení jsme zajisté, že národowé swobodní snáže se usnesau, nežli placení diplomati. Kéžby návrh tento našel powšimnutí, prwé nežli zpátečnická politika jednotlivých dworů zase přiwede k tomu, aby národowé podnícení záštím a nenáwistí sami wespolek se hubili!

We jměnu swobody, rownosti a bratřswí wšech národů!

(Dáno we shromáždění dne 12. čerwna 1848.)